

GLASILO

DELOVNEGA KOLEKTIVA LIP BLED

LETO XV

SREDA, 16. JANUAR 1985

ŠT. 1

Združili smo se

V zadnjih dneh preteklega leta smo razpravljali in glasovali ter sklepali o združitvi DO Filbo Boh. Bistrica v LIP Bled. Na referendumu 14. 12. 1984 v LIP Bled in 19. 11. 1984 v DO Filbo ter na sejah DS konec decembra smo ugotovili, da je referendum uspel ter da so bili s tem referendumom sprejeti sklepi o združitvi DO Filbo v DO LIP Bled.

Poleg tega so bile sprejete vse predlagane spremembe in dopolnitve samoupravnih aktov DO LIP Bled in TO Tomaž Godec ter sprejeti samoupravni akti v DO Filbo.

S tem aktom smo 26. in 27. 12. 1984 ustanovili novo proizvodno temeljno organizacijo Filbo — proizvodnja strojev in naprav, n. sol. o., Boh. Bistrica ter v to temeljno organizacijo združili delavce iz kovinskega obrata TO Tomaž Godec in DO Filbo.

S 1. 1. 1985 smo torej pridobili v LIP novo temeljno organizacijo za proizvodnjo strojev in naprav za lesno in drugo industrijo.

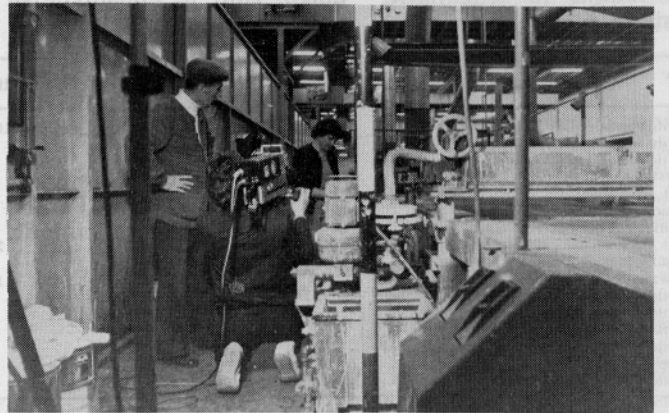
Po mnenju mnogih je ta korak v LIP zgodovinski dogodek, saj takih organizacijskih sprememb nismo doživeli od pripojitve Jelke in KZ Mojstrana (leta 1962). Seveda je s tem narejen še formalni korak za funkcioniranje te TO. V letu 1985 bo potrebno čimhitreje pričeti z uspešnim poslovanjem, integrirati obe proizvodnji v novi TO ter končno v poslovni proces LIP Bled.

Najprej je potrebno urediti formalnosti na so-

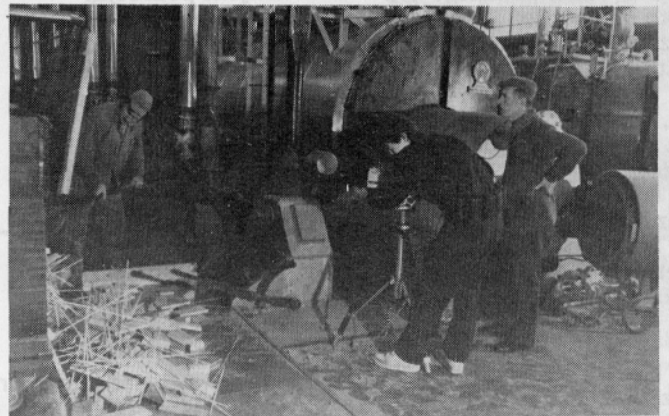
dišču in registrirati novo TO, ugotoviti premoženjsko stanje med novo TO in TO Tomaž Godec ter nato pričeti z organizacijo poslovanja, prerazporeditvijo kadrov, z integracijo sistema OD Filba v sistem LIP, zagotoviti kontinuiteto pri prodajnih aktivnostih, novelirati investicijski program in poskušati ta program realizirati do konca letošnjega leta. Nadalje bo potrebno organizirati v okviru delovne skupnosti skupnih služb projektivno prodajni biro za vlogo prodaje, projektiranja, konstruiranja, izdelave kalkulacij in kooperacije za sprejeti program in druge aktivnosti za proizvodnjo integrirane nove TO v LIP Bled.

Razvoj v prihodnosti pa bo pokazal, ali so bile odločitve prave.

France Bajt

V lakirnici v TO Rečica

Delo kurjača v TO Rečica

Zlaganje desk v kope v TO Rečica

V prodajnem salonu na Rečici

Film o naši delovni organizaciji

V decembru 1984 smo snemali film o proizvodnih procesih v vseh naših temeljnih organizacijah. Film je bil posnet v video tehniki.

Video tehnika je novo sredstvo masovnega informiranja, ki omogoča:

- presnemanje in reprodukcijo TV programa televizije
- samostojno snemanje in reprodukcijo svojih TV programov
- reprodukcijo že posnetih TV programov
- brisanje nepotrebni in snemanje novih programov na istem traku
- naknadno snemanje tonske spremljave
- pošiljanje posnetka po pošti v obliki video kasete.

Kot ugotavljamo je video tehnika nov način snemanja filma na filmski trak — kasete. Ta tehnika se zadnja leta v svetu in tudi pri nas naglo širi.

Zaradi enostavnosti in cenenosti je namenjena za službene in privatne namene. Tudi pri nas je že veliko privatnikov, ki uporabljajo to aparaturu za družinske potrebe. Poljuben proces snemamo na trak podobno kot pri tranzistorju, le da je tu posneta tudi slika. Trak, navit v kaseti lahko večkrat uporabimo, ker se posnetek lahko zbrše.

Osnovne šole in vse večje delovne organizacije imajo potrebno opremo za predvajanje filma po video tehniki. Kot filmsko platno služi tu televizijski aparat. Ne bi bilo odveč, če bi tudi v naši delovni organizaciji postopoma nabavili kompletno opremo za snemanje in predvajanje filma.

Možen je hiter posnetek določenega izdelka na trak, le-tega pa lahko takoj predvajamo doma ali pa ga osebno ali po pošti dostavimo na želeno mesto (sejem, kupci).

Film o delovni organizaciji so po našem scenariju posneli delavci Republiškega izobraževalnega centra iz Poljč. Film bo trajal 25 do 30 minut. Največji strošek je plačilo njihovega dela. V planu izobraževanja imamo za film brez opreme predvidenih 150.000 din, kar bo za dostovalo za kritje stroškov.

Take filme ima že veliko delovnih organizacij tudi v naši občini.

Osnovni namen filma je predstavitev delovne organizacije po osnovnih šolah. Koristil pa bo tudi za predstavitev delovne organizacije raznim delegacijam, kooperantom in večjim kupcem, skratka vsem, ki se zanimajo za našo proizvodnjo. To je zanesljivo najcenejša oblika reklame za naše izdelke ob raznih priložnostih.

Blažević

Računalništvo bo v prihodnjih letih bistveno vplivalo na razvoj in napredek

Ali bo tako tudi v LIP Bled?

Kaj je računalništvo? Zelo poenostavljeno bi lahko dejali, da je to poznavanje računalnikov in vseh uporabnih možnosti računalnikov. Torej, kaj vse lahko z računalnikom delamo, kje vse ga lahko uporabljamo... to je bistvo računalništva. Ker beseda izhaja iz »računati«, marsikdo misli, da je raču-

nalnik uporaben samo za računanje. Prvi računalniki so bili res narejeni v ta namen in zato imajo še danes tako ime. S časom, predvsem v zadnjih letih pa se je uporabnost računalnika razkrila v taki širini, da bi bilo naštevavanje področij uporabe predolgo, zato je enostavnejša ugotovitev: računalnik je

možno uporabljati povsod. Prav razkrivanje konkretnih namenov in postopkov koristne uporabe računalnika pa je tisto vodilo, ki bo nekatere hitreje in druge počasneje peljalo po poti razvoja in napredka.

Računalništvo v LIP-u danes

Formalno sega začetek na tem področju v leto 1974, dejanski začetek pa je bil leta 1975. Torej 10 let. To je dolgo obdobje, ki je zelo hitro minilo.

V naslednji tabeli prikazujemo s tipičnimi kazalci gibanje v tem obdobju:

Kazalec	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985 plan
1. število zaposlenih v LIP-u	863	847	893	979	1021	1041	1022	1045	1039	1078	1068	
2. število zaposlenih v DSSS	78	73	74	73	78	83	82	84	82	86	88	
3. število zaposlenih v AOP	2	3	5	6	6	8	9	9	9	9	9	9
4. investiranje v računalništvo v mio ND	0,4			1,5		10	1	3	3	10	11	8
5. kapaciteta lastnega CP (centralnega proces.) v KB (tisoč znakov)						192	256	256	256	512	512	512
6. kapaciteta diskov v MB (milijon znakov)						100	150	150	200	300	300	300
7. število ekranskih terminalov						6	7	9	12	15	22	22
8. število matričnih tiskalnikov						1	1	1	1	1	2	4
9. število modemov								1	2	3	5	6
10. število statističnih multiplekserjev											2	3
11. število mikroračunalnikov											1	2

In kakšno delo opravljamo z našim računalnikom? Na kratko naslednje:

1. vzdržujemo in hranimo podatke o

- 17.000 postavkah materiala, rezervnih delov, drobnega inventarja, izdelkov in storitev
- 60.000 postavkah sestavov izdelkov
- 20.000 postavkah zalog materiala, rezervnih delov, drobnega inventarja in izdelkov
- 1.100 delavcih
- 8.000 postavkah osebnih zadolžitvev drobnega inventarja
- 5.000 osnovnih sredstvih
- 5.000 kupcev oziroma dobaviteljev in

10.000 postavkah o raznih manjših področjih

2. letno obdelujemo podatke o naslednjem številu poslovnih dogodkov:

- 50.000 izdaj
- 40.000 prevzemov
- 40.000 prodaj
- 20.000 naročil
- 50.000 finančnih vpisov
- 60.000 obračunskih postavk za OD
- 18.000 računov za kupce
- 20.000 plačil kupcev
- 18.000 računov dobaviteljev
- 19.000 plačil dobaviteljem
- 60.000 postavk v malo-prodaji in

še celi vrsti drugih poslovnih dogodkov v manjšem obsegu. Da se vse naštetje vzdržuje, hrani in obdeluje z računalnikom, so seveda potrebni ukazi za računalnik. Sklopu smiselno povezanih ukazov pravimo program. In teh imamo približno 650 (za bolj-

še poznavalce računalništva: približno 300.000 ukazov, delno v Cobolu, delno v Fortranu), katere smo v celoti naredili sami. Te programe zaradi lažjega razumevanja razdelimo v tri skupine, in sicer:

- programi za neposredno delo z računalnikom, ki so namenjeni uporabnikom (delavcem izven AOP), teh je okoli 300 (tak program je na primer »Vpogled zalog« ali »vnos prevzemnice« ali »vpogled plana proizvodnje«, itd.)

- programi za izpis raznih poročil in analiz v različnih časovnih ciklih (tak program je na primer »dnevno poročilo o izvozu« ali »mesečna analiza stroškov«, itd.); teh programov je okoli 250 in

- programi za avtomatsko kreiranje raznih podatkov in informacij (na primer »avtomatska tvorba 1.

predloga planskih cen za prihodnje leto« ali »avtomatska tvorba 1. predloga plana prodaje«, itd.); takih programov pa imamo okoli 100.

Če navedemo še to, da računalnik neposredno preko 22 terminalov uporablja (ima dovoljenje za uporabo) preko 70 delavcev in da jih preko 100 prejema razna poročila in analize, potem lahko trdimo, da računalništvo v LIP-u na različne načine »dotika« skoraj vsakega desetega delavca.

Tri petletke

Obdobje med letom 1975 in 1990 lahko zaradi tipičnosti dogajanja na področju računalništva v LIP-u razdelimo na tri petletke. Tretja je seveda še v celoti pred nami, prvi dve pa lahko okarakteriziramo z naslednjimi ugotovitvami:

Obdobje 1975–1979

- iskanje in izobraževanje kadrov za sektor za AOP

- pričetki dela na področju računalništva preko paketnega terminala na računalniku v Republiškem računskem centru

- delo v tako imenovani paketni tehniki (podatek, luknjana kartica, obdelava, rezultat na papir)

- velika odmaknjenost uporabnikov od računalnika (neposrednega stika nimajo)

- majhna vlaganja (če nakup računalnika v septembru 1979 »pomaknemo« v naslednjo petletko).

Obdobje 1980–1984

- kontinuirano vlaganje v računalništvo

- instalacija lastnega računalniškega sistema

- izgradnja lastne komunikacijske mreže (LIP je lociran v krogu 50 km)

- kadrovsko konstituiranje na primernem nivoju

- popoln prehod na interaktivno delo (uporabnik sam dela z računalnikom)

- izdelava velike količine lastnih aplikativnih programov, ki so povezani v celovit informacijski sistem

- pričetki računalniškega izobraževanja pri določenem krogu uporabnikov.

Tretja petletka ali naša perspektiva do 1990. leta

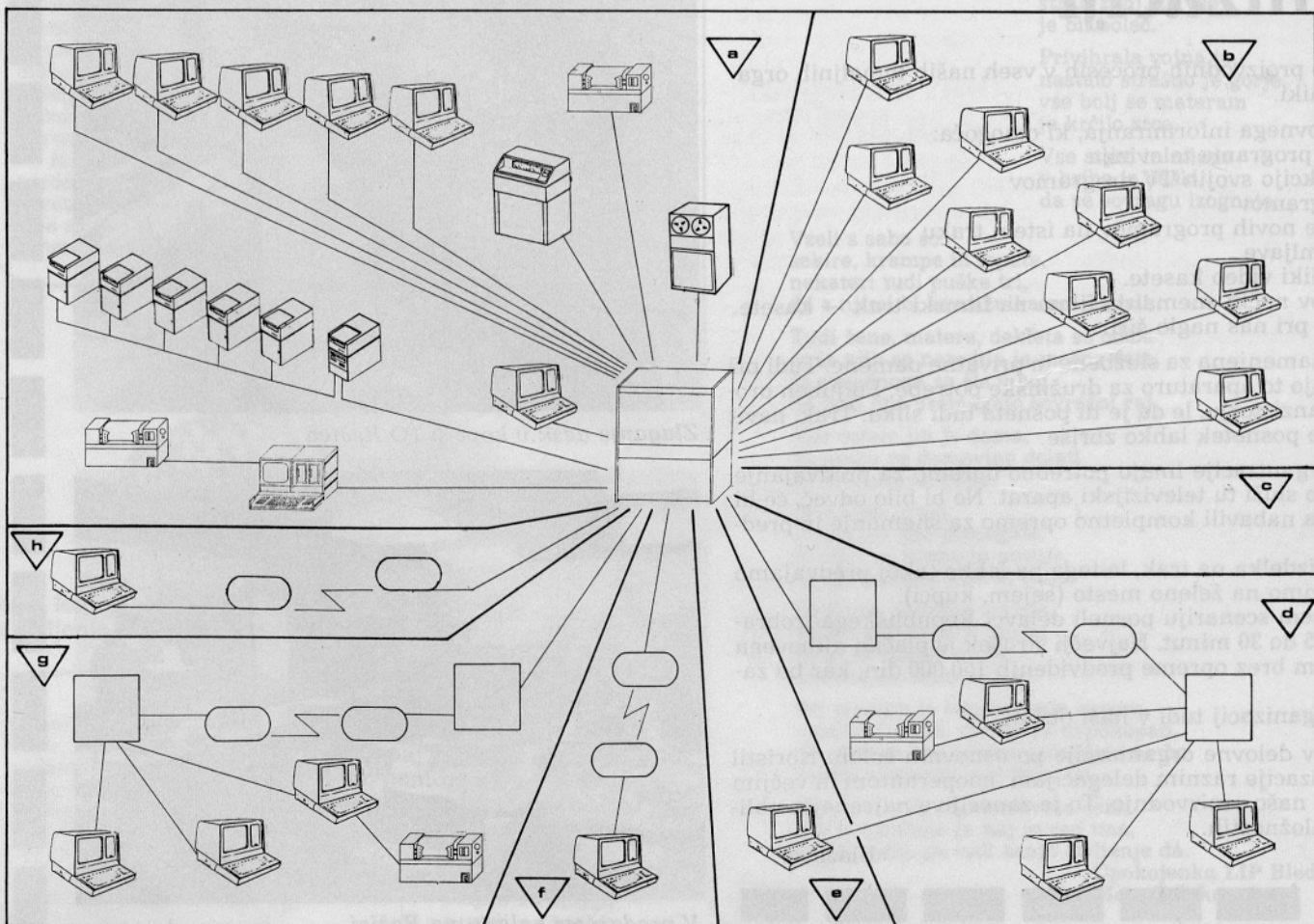
Uporaba računalnikov na raznoraznih področjih je v razvitem svetu v vse večjem zamahu. Pri nas žal ni tako. Veliko se o tem piše, manj pa je dejanskih uspehov. Vzrokov za to stanje je več. Najpogosteje navajajo pomanjkanje opreme (računalnikov), zelo redko pa slabo izkoriščenost obstoječih računalnikov. Res pa je gotovo oboje.

V LIP-u Bled moramo v naslednjih letih nadaljevati s kontinuiteto vlaganja v računalništvo. Večji poudarek kot doslej pa bo potreben na področju izobraževanja za računalništvo. Tukaj ni mišljeno le izobraževanje delavcev, ki direktno delajo z računalnikom, ampak tudi in še bolj tistih, ki ga uporabljajo — uporabnikov.

Računalništvo moramo v naslednjih letih »usaditi« tudi za področje tekstov (zapisniki, pravilniki sporazumi, dopisi, itd.) in risanja (projektiranje, razvoj). Nadaljevati je treba z računalništvom v proizvodnji, tako z obdelavo podatkov in informacijami za odločanje kot z instalacijami strojev, ki so računalniško krmiljeni.

Še bi lahko naštevali, pa vendar... Kljub temu, da nas pri nakupu in vzdrževanju opreme čakajo razne težave, ki bodo bolj ali manj pogojene s trenutnimi predpisi, pa bo le vseeno vedno bolj važno naše znanje »kje vse in kako čimbolje uporabljati računalnike«. Poleg tistih, ki jim danes pravimo računalnikarji, bodo morali to vse bolj vedeti tudi planerji, tehnologi, kalkulant, projektanti, vodje. Le tako bodo naši cilji v tretji petletki izvedljivi.

Henrik Blažič

računalniški sistem in komunikacijska mreža v lip-u bled

STROJNA OPREMA:

- centralna enota Intel 8080 C 19 (512 KB)
- računalniški stolni delo
- glavni terminal
- diskovna enota (50 MB) (6)
- tračna enota
- vrstični tiskalnik
- matrični tiskalnik (4)
- mikroračunalnik partner (128 KB)
- ekranski terminal (22)
- multiplekser (4 kanalni in 8 kanalni) (2)
- modem (1200 bd, 4800 bd, 9600 bd)

LOKACIJA OPREME:

- a - DSSS sektor za AOP
- b - DSSS ostale organizacijske enote
- c - TO Trgovina
- d - TO „Tomaž Godec“ Boh. Bistrica
- e - TO Filbo
- f - TO Podnart
- g - TO Rečica
- h - TO Mojstrana

lip bled
lesna industrija
64260 bled
ljubljanska c. 32

telefon: h. c. (041) 77-081
družina: 77-077
novevi: 77-076
telegram: lip bled
tele: 34525 yu lipka

Sklepi samoupravnih organov

1. Referendum v DO LIP Bled, kakor tudi v DO FILBO je uspel in s tem DO FILBO Boh. Bistrica postaja temeljna organizacija v sestavi LIP-a Bled, v katero se vključuje tudi kovinski obrat, to je del TO lesna predelava TOMAŽ GODEC Boh. Bistrica.

2. Na referendumu v DO LIP Bled in TO TOMAŽ GODEC so bili sprejeti vsi predlagani samoupravni splošni akti v DO in TO, in sicer:

- spremembe in dopolnitve samoupravnega sporazuma o združitvi TO v DO
- spremembe in dopolnitve statuta DO LIP Bled
- spremembe statuta TO TOMAŽ GODEC Boh. Bistrica
- spremembe samoupravnega sporazuma o združitvi dela delavcev v TO TOMAŽ GODEC Boh. Bistrica

3. Na referendumu v DO FILBO Boh. Bistrica so bili sprejeti vsi predlagani samoupravni splošni akti v DO LIP Bled, in sicer:

- samoupravni sporazum o združitvi TO v DO LIP Bled
- statut DO
- samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodke
- samoupravni sporazum o skupnih osnovah za urejanje stanovanjskih vprašanj v DO LIP Bled
- samoupravni sporazum o enotnih osnovah in načelih za določanje kataloga del in nalog
- samoupravni sporazum o enotni metodologiji vrednotenja zahtevnosti dela

4. Na referendumu v DO FILBO Boh. Bistrica so bili sprejeti vsi predlagani samoupravni splošni akti v TO FILBO, in sicer:

- statut TO
- samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev v TO

— pravilnik o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodke v TO

— pravilnik o urejanju stanovanjskih vprašanj v TO

Vsi navedeni sklepi veljajo od 1. 1. 1985 dalje.

V zvezi s formiranjem nove TO v delovni organizaciji LIP Bled sta delavskega sveta sprejela naslednje

sklepe:

1. Potrdila sta sklep DS DO LIP Bled o imenovanju komisije v sestavi:

- Jože LIPNIK — predsednik
- Jakob REPE — član
- Stane KOSELJ — član,

ki naj ugotovi premoženjsko stanje TO FILBO in kovinskega obrata, torej tistega dela TO TOMAŽ GODEC Boh. Bistrica, ki se izloča iz njene sestave in združuje s TO FILBO v sestavi DO LIP Bled.

2. Za vršilca dolžnosti direktorja TO FILBO sta za dobo 6 mesecev imenovala Staneta Koselja, ing. stroj., dosedanjega direktorja DO FILBO.

3. Potrdila sta sklep DS DO LIP Bled, da se v DSSS ustanovi oz. organizira nov sektor: sektor za projektiranje in prodajo strojev in naprav.

4. Sprejela sta obvestilo DS DO, da do izvolitve samoupravnih organov v novi TO, v vseh zadevah sodelujeta delavska sveta obeh prizadetih TO: FILBO in TO »TOMAŽ GODEC«

5. Sprejela sta sklep o razpisu volitev v samoupravne organe TO FILBO, in sicer:

- delavski svet TO
 - samoupravno delavsko kontrolo TO
 - člane disciplinske komisije
- Volitve bodo 28. 1. 1985.

6. V volilno komisijo za izvedbo volitev v samoupravne organe TO FILBO so bili imenovani:

- Franc ODAR — predsednik
- Jože HODNIK — član
- Zdravko KITIČ — član

7. Potrdila sta sklep DS DO in zadolžila in pooblastila vse službe DO in obeh TO, da izpeljejo vse potrebne stopke za integriranje nove TO v poslovni proces LIP-a, da bodo realizirana v novi TO vsa določila samoupravnih sporazumov DO LIP in TO, ki so bila sprejeta z referendumom.

Naloga naj bo opravljena čimprej oziroma najkasneje do 31. 3. 1985.

Delavski svet TO Podnart (24. 12. 1984)

1. soglasno je sprejel rebalans plana dohodka in stroškov;

2. sprejel je Poslovnik za vodo v predloženi obliki;

3. obravnaval je prošnjo Društva za varstvo in vzgojo ptic Jesenice in bil mnenja, naj si predstavnik tega društva ogleda lesne ostanke in v kolikor jim kateri ustreza, mu ga podarimo;

4. sprejel je sklep, da se normativi v žagalnici povečajo za 15 % in veljajo od 1. 1. 1985. Do prve naslednje seje DS je treba pripraviti tudi predlog normativa za zaganje v zimskih pogojih;

PREGLED BOLNIŠKE ODSOTNOSTI V DO LIP BLED

za mesec november 1984 in primerjava z novembrom lanskega leta

1983	DSSS	T. Godec	Rečica	Mojstrana	Podnart	Trgovina	DO LIP
do 30 dni	1,26	4,16	3,80	3,89	5,41	1,77	3,83
nad 30 dni	0,25	2,85	2,32	4,78	4,47	0,35	2,67
Skupaj	1,51	7,01	6,12	8,67	9,88	2,12	6,50
Porodniška odsotnost	0,19	2,04	1,38	1,36	2,46	—	1,72
1984							
do 30 dni	1,09	3,10	3,88	4,02	4,73	0,51	3,28
nad 30 dni	1,10	2,40	2,62	5,42	3,01	—	2,56
Skupaj	2,19	5,50	6,50	9,44	7,74	0,51	5,84
Porodniška odsotnost	—	0,41	0,79	—	1,24	—	0,51

PREGLED BOLNIŠKE ODSOTNOSTI V DO LIP BLED

za mesece I.—XI. 1984 in primerjava z istim obdobjem lanskega leta

1983	DSSS	T. Godec	Rečica	Mojstrana	Podnart	Trgovina	DO LIP
do 30 dni	1,83	5,39	4,86	4,43	5,98	1,37	4,81
nad 30 dni	0,79	3,19	2,48	3,51	2,92	0,20	2,70
Skupaj	2,62	8,58	7,34	7,94	8,90	1,57	7,51
Porodniška odsotnost	0,13	1,30	0,67	1,57	1,92	2,50	1,10
1984							
do 30 dni	1,32	4,00	3,81	3,66	5,88	2,09	3,78
nad 30 dni	1,42	2,74	2,17	3,05	3,23	—	2,45
Skupaj	2,74	6,74	5,98	6,71	9,11	2,09	6,23
Porodniška odsotnost	0,66	1,00	2,14	1,17	1,75	0,05	1,36

Kako do večjih osebnih dohodkov

Gotovo je vprašanje osebnih dohodkov dandanes v središču pozornosti vseh samoupravljaljskih in sindikalnih razprav v ozdih in delovnih skupnostih. In to gledano z dveh vidikov — višina osebnih dohodkov v primerjavi z naraščajočimi življenjskimi stroški in relativna razmerja med posameznimi deli in nalogami tako znotraj ozdo kot med ozdi isti dejavnosti.

Prav gotovo smo danes prišli do tiste meje, ko nadaljnje razvrednotenje osebnih dohodkov tako z ekonomskega kot političnega vidika ni več mogoče. Še več, če kmalu ne bomo okrepili ekonomske in socialne funkcije osebnih dohodkov, se zna zgoditi, da bo motivacija za več dela in boljše delo tako padla, da bo ogrožena proizvodnja, da o širših možnih socialno-političnih posledicah sploh ne govorimo.

Osnovni problem je seveda (vsaj v gospodarstvu) v tem, da le-to ni zadosti konkurenčno oziroma drugače povedano, cena in kakovost proizvodov nista vselej ustrezni. Se pravi, da so skupni »stroški« preveliki. In iz tega so nekateri našli napačno pot — in to, da bodo »stroške« znižali z manjšimi osebnimi dohodki. Taka politika pa je dolgoročno sila nevarna. Kritika takega ravnanja seveda ne pomeni, da pristajamo na usklajevanje osebnih dohodkov z rastjo življenjskih stroškov in neodvisno od rezultatov dela. V sindikatu smo vedno poudarjali, da ni mogoče deliti več kot ustvarimo, in da morajo biti osebni dohodki odvisni od delovnega prispevka ter rezultatov dela. Se pravi, da so edina prava in realna pot k višjim osebnim dohodkom na eni strani taki proizvodni in storitveni programi, ki bodo dajali večji dohodek oziroma bodo zagotavljali ustreznejše osebne dohodke, na drugi strani pa takšno zmanjševanje proizvodnih stroškov, ki bo v okviru razpoložljivega dohodka omogočalo povečanje osebnih dohodkov.

Tako postajajo osebni dohodki prednostno vprašanje

za sindikalne organizacije, ki naj postavijo zahtevo, po višjih, ustrežnejših osebnih dohodkih in to tako, da ob tem tudi delavcem povedo, kaj vse je treba storiti za take osebne dohodke od povečanja proizvodnje, zmanjševanju stroškov, pravih programov, stimulatивnejše delitve OD itd.

V obdobju, ko osebni dohodki realno padajo, se objektivno povečujejo uravnilovske težnje. Tudi podatki za zadnjih nekaj let kažejo, da so se razponi med osebnimi dohodki za različna dela in naloge zmanjševali oziroma, da so se hitreje povečevali osebni dohodki za enostavna dela in naloge, kar gotovo ni pozitivno vplivalo na motivacijo za ustvarjalno-razvojno delo. V sindikatu smo se sicer opredelili za take in take najnižje osebne dohodke, toda ne na račun povečevanja uravnilovke in zmanjševanja akumulacije.

V ozdih se v zadnjem času srečujemo pri delitvi osebnih dohodkov z nekaterimi nesprejemljivimi pojavi. Na primer: v nekaterih delovnih organizacijah imajo le pravnoformalno urejeno načelo o skupnih osnovah za razporejanje dohodka, čistega dohodka in osebnih dohodkov ter sredstev skupne porabe. Sredstva za osebne dohodke in skupno porabo pa oblikujejo po nekakšni povprečni vrednosti točke, na ravni delovne organizacije, ne glede na to koliko so delavci posameznega tozda s svojim delom prispevali k ustvarjenemu skupnemu prihodu in dohodku. Mi pa — ponekod med periodičnimi obračuni dvigujemo akontacijo vrednosti točke (na predlog z ravni delovne organizacije) in tako

praktično onemogočajo delavcem, da bi ob bilanci ugotavljali uspešnost gospodarjenja in se odločali za delitev sredstev med osebnimi dohodki (skupno porabo in akumulacijo).

Napačna je tudi politika povečevanja dodatkov k osebnim dohodkom, namesto da bi bili razlogi za dodatke ovrednoteni v osnovi osebnega dohodka.

Pogosto je slišati tudi pritožbe, da so delavci, ki ne delajo neposredno v materialni proizvodnji, nagrajeni neodvisno od rezultatov dela.

Osebni dohodki v družbenih dejavnostih pa so včasih nižji tudi zaradi nenehnega širjenja programov in povečevanje zaposlenih. Tu bi veljalo dosledneje uveljaviti načelo — kdor program zateva, naj ga tudi plača!

Dostikrat se srečujemo tudi z razmišljanji, da imajo v posameznih ozdih previsoke osebne dohodke. Nesporno je, da mora imeti kolektiv, ki boljše gospodari tudi boljše osebne dohodke, res pa je tudi, da sredstev oziroma del dohodka, ki je rezultat izjemnega položaja na tržišču ne bi smeli prelivati v osebne dohodke ampak v akumulacijo.

Za konec pa še tale misel: za sindikat ne more biti dvoma, kaj je prava rešitev za osebne dohodke, ali bomo neperspektivne programe tudi ukinjali, ali pa bodo posledice ekonomske neučinkovitosti nosili osebni dohodki delavcev.

INFORMACIJE
RS ZSS

Dopisujte

V TO Rečica novi skladiščni prostori

Po več kot 10-letnem krčnju starih skladišč in razširitvi oziroma graditvi novih objektov smo v prvi polovici decembra preselili še zadnje skladišče. Trgovina je spraznila skladišče in s tem smo pridobili dodaten prostor, v katerega smo premestili izdelke B-6 in slepi podboj. Do tedaj smo 5 let koristili dve skladišči: halo ob industrijskem tiru in pa skladišče, v katerem smo proslavljali 30-letnico LIP-a.

Skladišče ob industrijskem tiru smo skoraj v celoti izpraznili. Rezervirali smo le majhen del prostora za depozit oz. pripravo in dokompletacijo artiklov za vagonsko odpremo. Preostali del skladišča pa bo namenjen za hrambo repromaterialov, ki bodo dobavljeni po železnici: lesenit, iverke, furnirji, kartoni itd.

Za nemoteno in hitrejšo delo v skladišču nam bo ta pridobitev precej pripomogla k zmanjšanju transportov, saj zaradi pomanjkanja va-

gonov in zapletov na železnici večino naših izdelkov odpremljamo s kamioni. Kompletni asortiman v enem skladišču in na enem kraju nam omogoča hitrejšo nakladanje naših izdelkov na transportna sredstva.

Vsakoletne težave v zimskih mesecih zaradi zapadlega snega in nespluženih poti do skladišč bodo s centralnim skladiščem odpadle, saj bo ves prevoz izdelkov potekal v pokritih prostorih. Nenehni problemi so se porajali tudi pri nakladanju kamionov, saj smo nekaj blaga natovorili v enem skladišču, drugi del v drugem skladiščnem prostoru.

Upamo, da ob pridobitvi dodatnega skladiščnega prostora nismo zadovoljili le sebe, temveč tudi stranke, saj se je čas za nakladanje kamionov na enem mestu skrajšal. Če bomo ustregli in zadovoljili kupce s solidno odpremo, bomo oboji lahko zadovoljni.

Urh

Razmeroma ugodna ocena gospodarjenja v naši občini

Analitična služba Komiteja za družbeno planiranje in gospodarstvo pri občinski skupščini Radovljica je konec minulega leta objavila statistične podatke o gospodarjenju v občini Radovljica, ki veljajo za prvih deset mesecev 1984. Viri teh podatkov so iz Zavoda za statistiko SRS, kar jamči, da so točni in lahko primerljivi s podatki iz drugih slovenskih občin.

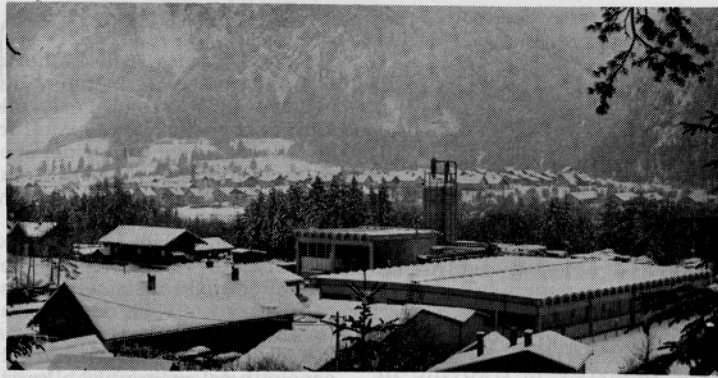
V desetih mesecih (januar—oktober) 1984 se je v radovljiški občini povečal fizični obseg proizvodnje za 4,9%. V strojni industriji je bil povečan kar za 28,5%, v proizvodnji strojev in električnih aparatov za 22,8%, drugih strojnih izdelkov 12,1% in v elektrogospodar-

stvu za 10,2%. V drugih panogah je bila rast fizičnega obsega proizvodnje nekoliko nižja, kar je očitno iz skupnega poprečja 9%.

Izvoz je bil večji za 9,5% kot v enakem obdobju lani. Kar 83,8% izvoza je bilo na konvertibilno področje. Uvoza pa je bilo za 22,5% več in to kar 86,7% iz konvertibilnega področja. V prvih devetih mesecih (januar—september) so znašali poprečni mesečni osebni dohodki v gospodarstvu občine 24.426 din, v negospodarstvu pa 27.906 din. V tem obdobju je bilo v gospodarstvu na novo zaposlenih poprečno 1,3% več kot lani, v negospodarstvu pa se je zmanjšalo njihovo število za 0,4%.

V prototipni delavnici — mojster Alojz Golja

Takšen pa je pogled na Mojstrano v zimskem času

Nizka šolska izobrazba zaposlenih terja dopolnilno izobraževanje

Tudi v naši delovni organizaciji nismo izjema

Po dogovoru z Izobraževalno skupnostjo občine Radovljica vsako šolsko leto Delavska univerza Radovljica organizira dopolnilno oz. izobraževanje ob delu za zaposlene v delovnih organizacijah, ki nimajo ustrezne šolske izobrazbe. To velja tudi za delavce brez dokončane osnovne šole. Teh je po podatkih iz leta 1984 v radovljiški občini kar blizu 2500. Med njimi je največ takšnih, ki so pred desetletji dokončali takratno štiriletno osnovno šolo — štirirazrednico.

Vzlic ugodnim pogojem za šolanje na Delavski univerzi, ki je brezplačno in v prostem času, v večini delovnih organizacij niso pokazali posebnega zanimanja za vsakoletne in tudi letošnje razpise za šolanje svojih delavcev ob delu za peti, šesti, sedmi in osmi razred osnovne šole za odrasle. Oddelki osnovne šole so le redko polnozasedeni. Največkrat se prijavi do 20 kandidatov, le polovica pa jih vzdrži do konca. Iz lanskoletnega pre-

gleda izobrazbene strukture zaposlenih v enajstih največjih delovnih organizacijah v občini je razvidno, da bi morali domala za vsako od teh odpreti posebne oddelke osnovne šole, v nekaterih pa tudi več. Tudi v naši delovni organizaciji smo imeli lani z nedokončano osnovno šolo zaposlenih cca 25% delavcev.

V letu 1984 je bilo zaposlenih v večjih 11. delovnih organizacijah kar četrtino delavcev, ki nimajo dokončano osemletno osnovno šolo in 20,6% delavcev, ki imajo osemletno šolsko izobrazbo. Seštevek enih in drugih jasno pokaže podobo izobrazbene ravni zaposlenih v občini, ki je izrazito industrijska in torej terja pretežno šolane kadre!?

Morda bi kazalo o tem spregovoriti tudi na osnovnih organizacijah sindikata, kjer bi posušili dopolnilno in sploh vsakovrstno izobraževanje in usposabljanje delavcev.

Zapiski s seminarja

18. decembra lani so delavci Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani pripravili seminar v Preddvoru za delavce, ki delajo z dokumentarnim oz. arhivskim gradivom na območju Gorenjske. V uradnem listu SRS je določeno, da mora vsaka družbeno pravna oseba, katere arhivsko gradivo bo prevzemal arhiv, določiti delavca, ki bo skrbel za ohranjanje, materialno varnost in urejenost dokumentarnega gradiva. Ta delavec pa se je do konca lanskega leta moral prijaviti na preizkus strokovne usposobljenosti, prvi preizkus znanja bo že letos konec januarja. Višja upravna šola je bila tako organizator enodnevnega seminarja, katerega se je udeležilo okoli 40 delavcev iz tržiške, kranjske, jeseniške, škofjeloške in radovljiške občine.

Najprej nam je predaval mag. Miha Brejc o dokumentarnem gradivu in njegovi ureditvi, s poudarkom na sistemih razvrščanja gradiva. Upravno poslovanje je žal v naših delovnih organizacijah in ustanovah različno in ugotavljamo, precej neurejeno. Gradivo pa mora biti urejeno na sistematični način. Če je dokumentarno gradivo v tekočem poslovanju dobro urejeno, tudi z arhiviranjem ne bo težavno delo. Še vedno pa obstaja med ljudmi mnenje, da pisna ostalina — arhiv ni toliko pomemben. Tako so potrebne korenite spremembe tudi v mentaliteti.

Da bo dokumentarno gradivo urejeno, se moramo ravnati po naslednjih načelih — selektivnosti, urejenosti, zanesljivosti, zamenljivosti, enostavnosti, ekspeditivnosti in varnosti gradiva.

Urejenost vsakega gradiva je v tesni zvezi s stopnjo organiziranosti pisarniškega dela.

Najprej se moramo vprašati, po katerih poteh prihaja gradivo v delovno organizacijo? Najbolje je, da se vse gradivo usmeri v eno vhodno točko.

Za dobro poslovanje moramo imeti tudi primerne kadre. Poskrbeti moramo, da bodo delavci imeli možnosti dopolnilnega izobraževanja. Delavci naj poleg svoje stroke poznajo tudi osnovna znanja iz pisarniškega poslovanja. Izboljšani delovni učinkovitosti temeljijo na pravilno izbrani pisarniški tehniki.

Pisarniško poslovanje mora biti takšno, da bomo vsak del dokumentarnega gradiva našli v najkrajšem času. Red in smisel za urejenost dokumentarnega gradiva je pogoj dobrega pisarniškega dela. Vsi postopki morajo teči po navodilih, ki se jih morajo delavci držati oz. jih upoštevati. Načelo zamenljivosti pomeni zagotoviti, da bosta posamezno delo znala opravljati vsaj dva delavca, da bo tako nemoten delovni proces.

(se nadaljuje)
Vesna

Prijateljske vezi

14. decembra lani smo za vse naše upokojece, borce, aktiviste in internirance organizirali srečanje, katerega so se udeležili v velikem številu. Organizacija je bila popolna, vsakdo je bil pravočasno obveščen in je lahko z obratno prijavnico javil svojo udeležbo. Vreme nam je bilo naklonjeno, za avtobusni prevoz so poskrbeli pri Alpetourju. Okoli 9.00 ure dopoldne so avtobusi krenili na pot proti Mojstrani iz različnih smeri (Bohinj, Zg. Gorje, Podnart). V naši temeljni organizaciji v Mojstrani so si udeleženci srečanja lahko ogledali novo proizvodno halo in sploh procese dela. Daje jih je pot vodila v Triglavski muzej v Mojstrani. Tu je zbrana preteklost slovenskega planinstva, razni predmeti, fotografije slovenskih društev. Posebno zanimiva je tedanja planinska oprema. Jakob Aljaž, župnik z Dovjega je imel veliko zaslug za gradnjo koč in tudi stolp na vrhu Triglava se imenuje po njem. Po ogledu Triglavskega muzeja pa je ostalo še nekaj časa na pretek in udeleženci srečanja so si navdušeno ogledali Planico, kjer so prav tedaj potekale priprave za skoke na 90-m skakalnici. Veličasten je bil pogled na 205-m skakalnico, ki so jo prenovili.

Okoli 13.00 ure so se naši upokojece zbrali v hotelu Krim na Bledu. Prisluhnili so kulturnemu programu, v katerem so sodelovali člani moškega pevskega zbora iz Zasipa. Zapeli so nam nekaj ljudskih in umetnih pesmi. Tov. Anica Bajt je s svojo jasno in zvonečo besedo povedala Hvalnico lesu, katero je napisal tov. Kljun — INLES Ribnica. V programu pa je sodelovala tudi naša delavka Jana Beravs, ki je recitirala dve pesmi: Mati — napisala jo je naša upokojenka Meta Zalokar iz Zasipa. Druga nosi naslov Upokojevcu, ki jo je zložila Jana in je v svoji hudomušnosti prisrčno izzvenela. Po zaključnem kulturnem programu so gostinci hitro in dobro postregli s kosilom in pijačo. Za ugodno vzdušje je skrbel ansambel Triglavski kvintet. Ob domačih zvokih smo se veselo zavrteli, pogovorili se o tem in onem.

Lahko trdimo, da so bili s srečanjem tako udeleženci kot organizatorji zelo zadovoljni. Prav je, da srečanja ne pridejo iz navade, kajti naši upokojece, borci, aktivisti in interniranci so začeli oziroma zgradili temelje naše delovne organizacije, da mi lahko ustvarjamo dalje. Tega ne smemo nikdar pozabiti. Za letošnje leto pa bomo pripravili izlet v novoprenovljeni počitniški dom v Sečo pri Portorožu in želimo, da bi se udeležili vsaj v takšnem številu kakor lani v decembru.

Vesna

Srečanje OOS DSSS in TOZD Trgovina

Člani osnovne organizacije sindikata DSSS in TOZD Trgovina so se lani, 21. decembra zbrali na občnem zboru na Bledu v hotelu Jelovica. Že v letu 1983 se je OOS TOZD Trgovina priključila k DSSS, in sicer zaradi majhnega števila zaposlenih na Rečici, delavci trgovine v Murski Soboti in Zagrebu pa so oddaljeni, tako za delo pri sindikalni dejavnosti ne bi bilo dovolj ljudi. S povezavo obeh sindikalnih organizacij pa naj bo povezava tudi na prodajnem področju.

Občnega zboru so se delavci udeležili v precejšnjem številu, celo iz Murske Sobotne in Zagreba so se odzvali našemu povabilu.

Predsednik OOS tov. Mašič Ivan je otvoril občni zbor in predal besedo delovnemu predsedniku Banku Štefanu. Po ustanovljenih pravilih in navadah se je dnevni red začel s poročilom predsednika OOS. Povedal je, da je v lanskem letu dejavnost kar dobro zaživela. Vključevali smo se v delo samoupravnih organov, za delavce poskrbeli pri nabavi raznih materialov. Organizirali so tri izlete, več kulturnih predstav, prav tako pa so tudi uresničevali cilje socialne politike.

Po poročilu blagajnika ter nadzornega odbora so delavci DSSS in TOZD Trgovina sprejeli plan za letošnje leto.

Pri razpravi je vse navzoče pozdravil tov. direktor Bajt Franc. Povedal je, da je bilo v letu 1984 poslovanje v naši delovni organizaciji zelo uspešno. Časi, v katerih živimo so težki, še vedno so zaostreni pogoji gospodarjenja, stabilizacija se še nadaljuje. Pozdravil je visoko zavest delavcev iz trgovine in DSSS, ki so skoraj 100 % potrdili na referendumu priključitev FILB-a k LIP-u. Leto nam lahko prinese novih uspehov.

Tov. Kelbl je poudaril potrebo po širši povezavi v prodajni mreži, organizacijsko bi bilo nujno rešiti nekatere probleme. Marsikdo bi se moral bolje zavedati, da je uspeh DO odvisen tudi od dobre prodajne službe.

Po zaključenem občnem zboru so ostali vsi udeleženci na kosilu. Tudi za glasbo so poskrbeli, umetnik na klaviaturah nam je krajsal čas. Dobre volje in razpoloženosti smo se v poznih večernih urah razšli na vse strani. Želimo, da bi še naprej tesno sodelovali delavci v DSSS in Trgovina, v sindikalni dejavnosti pa reševali skupaj probleme in sodelovali na vseh področjih življenja in dela.

Vesna

V operni hiši

Lani v mesecu novembru in decembru je Občinski sindikalni set Radovljica omogočil delavcem, da si ogleda-

Višja članarina

Svet Knjižnice A. T. Linharta v Radovljici je na 2. seji v decembru 1984 sprejel Poslovnik Knjižnice za leto 1985, s katerim se določajo nove članarine, spoštnine in drugi prispevki v matični in krajevnih knjižnicah v njeni sestavi.

Članarina za leto 1985 znaša v knjižnicah v Radovljici, na Bledu, v Bohinjski Bistrici in v Lescah 350 din, v vseh drugih krajevnih knjižnicah v občini pa 250 din. Za učence osemletnih osnovnih šol velja v vseh knjižnicah enotna članarina za celo leto 150 dinarjev. Za nečlane znaša izposojnina 50 din za vsako knjigo, za revijo ali slikanico pa 20 din.

V poslovniku je določeno, da je izposojevalni rok za leposlovne knjige 14 dni, za strokovne pa 30 dni. Za vsak zamujeni teden mora izposojevalec plačati 5 din zamudnine, v kar je vračunano 20 din za dopisnico in 30 din za pismo.

Izposoja je omejena pri revijah, časopisih, priročnikih ter dragocenih in bogato ilustriranih knjigah, ki jih načelno ne sposojajo na dom. Za izgubljen ali poškodovan knjigo mora izposojevalec plačati odškodnino. Tudi knjige in gradivo, ki jih za svoje bralce izposojajo iz drugih knjižnic v Sloveniji, ne dajejo na uporabo domov, pač pa jih lahko koristijo v knjižnici. Omeniti velja, da je v občini Radovljica poleg matične še 16 krajevnih knjižnic. Urnik za posojanje knjig je v vsaki krajevni knjižnici drugačen, medtem ko je matična knjižnica odprta vsak dan, razen nedelje in sobote popoldne.

jo operno predstavo: Gorenjski slavček. Iz raznih delovnih organizacij so se je udeležili v tolikšnem številu, da so ob treh predstavah napolnili vso operno hišo. Minimalen prispevek po 150.- din na osebo ni predstavljal posebnih stroškov. Poskrbljeno je bilo tudi za avtobusni prevoz v Ljubljano.

Opero Gorenjski slavček je zložil Anton Foerster (1827—1926), doma iz Češke. 1867. leta je prispel v Ljubljano in se tukaj zvil. Deležoval je kot pevovodja pri Narodni čitalnici, bil je zelo glasbeno izobražen. Za Gorenjskega slavčka je 1871. leta prejel v Pragi prvo nagrado. Že naslednjega leta je bila premiera v Deželnem gledališču in je doživela izreden sprejem in uspeh. Deset let kasneje je Foerster spremeni opero v opero. Po letu 1910 je Jeraj dodal nekaj ljudskih napevov (Vsi so prihajali, Goreci ogenj.) V letu 1937 pa je Gorenjski slavček dobil takšno podobo, ki je bila zelo različna od prvotne.

Nova uprizoritev je v dveh dejanjih v režiji Henrika Neubaerja; ob pomoči Luize Pesjakove, Emanuela Züngla in Pavla Oblaka je Gorenjski slavček ponovno zaživel. Dirigentsko palico je držal Lovrenc Arnič, v glavnih vlogah sta nastopala operna pevca Olga Gracelj, doma z Bleda in Branko Robinšak. Zgodba je preprosta, dogaja se na deželi v okolici Bleda pred letom 1848. Opisuje idilično življenje na kmetih, ljudske šege in pesmi in tudi navezanost na domačo zemljo.

Prav zaradi tega je opera pri gledalcih naletela na izreden odmev. Češki skladatelj B. Smetana je o njej zapisal: »Gorenjski slavček ima svežo pevnost, iznajdljivost, bogato znanje harmonije in spretno instrumentacijo.«

Vesna

Spomeniki kulturne dediščine

Na pobudo ZS Slovenije in Sveta za vprašanja izobraževanja, kulture in znanosti so od 6. do 8. decembra lani v Radovljici organizirali seminar »Naravna in kulturna dediščina«. Namenjen je bil vsem organizatorjem kulture v delovnih organizacijah.

Prvi dan smo v obširnem programu govorili, kaj je naša naravna in kulturna dediščina. Ta dva pojma pomenita pravzaprav vse, kar nas obdaja v vsakdanjem življenju pa naj bo to delo človeških rok ali naravne darove, za stvari, ki imajo zgodovinsko ali estetsko vrednost. Ta dediščina je svojevrstna, saj so tudi v svetovnem merilu izjemna arheološka najdišča (gotško stensko slikarstvo, turški tabori, gradovi, dvorci, kraško ljudsko stavbarstvo, cerkvena arhitektura, stara mestna jedra, spomeniki NOB itd.).

Usoda kulturne dediščine je bila podobna usodi dediščine vseh malih narodov. Bili so časi, ko smo se je sramovali. Marsikdaj so nam šele tujci odprli oči za njeno pravo vrednost. V naši ožji domovini je okoli 2400 spomenikov delavskega gibanja in NOB. To so stavbe in prostori, ki so bili prizorišče pomembnih zgodovinskih dogodkov in so ohranjeni v prvotnem stanju, spomeniki, spominske plošče ter objekti družbenega pomena.

K dediščini sodi tudi 600 gradov oziroma njihovih ruševin. Premalo pa negujejo oz. ohranjajo takšne spomenike. 70% naše dediščine je v cerkvah. Jedro naše etnološke in kulturne dediščine so objekti ljudskega stavbarstva, ki so oblikovali naše okolje v preteklosti. Ločimo troje temeljnih stavbnih tipov stanovanjskih hiš: panonsko, primorsko in alpsko. V vsej Evropi ni primera, da je na tako majhni površini toliko različnih tipov, ki pričajo o našem življenju in v prostoru oblikujejo našo kulturno krajino stavbarstva.

Arheološka dediščina obsega 3000 najdišč od stare kamene dobe do zgodnje fevdalne dobe. Med kulturne in naravne dediščine sodijo tudi tehnični spomeniki. Evidentiranih je 18 takšnih objektov, zato bi bilo potrebno, da si v delovnih organizacijah uredijo lasten arhiv kot

nekakšno muzejsko arhivo. Tudi po krajevnih skupnostih bi lahko organizirali razne razstave o življenju in delu po vaseh.

Med naravne in kulturne dediščine spada tudi prehrana in kulturni običaji ter prireditve, ki nas spominjajo na pretekle šege in navade. Lahko je to tudi naša družbena prehrana. O hrani, kot sestavini kulturne dediščine je na seminarju spregovoril tov. Janez Bogataj:

Prehrana človeka je ena od pomembnih oblikovalk nacionalne istovetnosti in sestavina kulturne dediščine, tega pa se vse premalo zavedamo. Res je, da je našo ožjo domovino po 2. svetovni vojni množično preplavila kultura »čevapčičev« in le-ta razvrednoti naše domače jedi. Po posebnostih v prehranjevanju se narodi med sabo razlikujejo. Prav po hrani tudi določujemo ali opredeljujemo nek narod.

Podoba prehrane je posledica zgodovinskega razvoja. O naši pristi prehrani je pisal Paolo Santonini v 15. stoletju, prvo slovensko kuharsko knjigo je izdal Valentin Vodnik (leta 1799).

Kmečka hrana je v preteklosti na Slovenskem ohranila več starih sestavin. Temeljila je na sestavinah mešane rastlinske in žitne hrane s kruhi v središču in z mesnimi jedmi ob praznikih. Lahko trdimo, da je uživanje hrane nekakšen družbeni »sestanek«. Tam imamo priložnost, da spoznamo človeka, njegove duševne lastnosti ter lastnosti celega naroda.

Primer posnemanja drugih narodov imamo npr. pri poslovnih obiskih v delovni organizaciji. Vodimo jih v hotele ali restavracije. Zakaj jim v obratu družbene prehrane ne bi ponudili pristna, naša jedila?

V delovni organizaciji bi morali ohranjati stare šege in navade, ker so sestavni del našega življenja.

Urh Branko

Albin Polajnar razstavljal

14. decembra 1984 je ob priliki krajevnega praznika v Bohinjski Bistrici razstavljal slikar Albin Polajnar. Razstava je bila v domu J. Azmana v Bohinjski Bistrici in orisala pot legendarne XIV. divizije.

Akademski slikar Polajnar je doma iz Bohinjske Bistrice, bil je partizan Jeseniško-bohinjskega odreda pa tudi ilegalni sodelavec Gorenjskega vojnega področja. Albin je obiskal vse kraje, kjer so borci XIV. divizije hodili in se borili proti nemškemu zatracelcu. Tej diviziji so dali ime legendarna. V Polajnarjevih delih je upodobljen bistven del poti borcev te divizije: čez Sotlo, preko Kozjanskega, skozi gozdove Bohorja, prehoda pri Opoki na Konjiško goro in goro Lindek, do Paškega Kozjaka. Po bojih na Kozjaku se

je pri Doliču en del divizije prebil na Pohorje, glavnina je strla sovražnikov obroč pri Paki, 22. 2. 1944 pa se reši obroč pri Ravnah in nadaljuje pot proti Mozirskim planinam.

Albin Polajnar je silno čuteče upodobil motive iz narave, nekako nas opozarja, kako lepa je naša zemlja. V barvah umirajočega listja najdemo misel, da je vse minljivo. Toda v njegovih delih so vpleteni spomini na našo zmago, ki nikoli v zgodovini ne more zbledeti.

Vesna

Podeljene Linhartove plakete in priznanja

Na vsakoletni Linhartovi proslavi, ki jo ob rojstnem dnevu, 11. decembru, prvega slovenskega dramatika in prosvetljenca Antona Tomaža Linharta prireja Kulturna skupnost in Zveza kulturnih organizacij Radovljica, so tudi na decembrski proslavi podelili najvišja priznanja Kulturne skupnosti Radovljica.

Uvodne misli o slovenski kulturi in zaslužnih možeh od Primoža Trubarja do Linharta je številnim udeležencem te prireditve v avli radovljiške osnovne šole posredoval predsednik republiškega komiteja za kulturo dr. Matjaž Kmeclj, v izbranem kulturnem programu pa so se predstavili člani Linhartovega odra iz Radovljice in mešani mladinski zbor Loka iz Škofje Loke.

Linhartove plakete za leto 1984 so prejeli: Franc Čuden z Bitenj pri Bohinjski Bistrici za dolgoletno aktivno sodelovanje v kulturnem društvu, Jošt Rolc

iz Radovljice za dolgoletno ustvarjalno in organizacijsko delo pri ustanavljanju in vodenju Kulturne skupnosti Radovljica in Franc Sušnik z Bohinjske Bele za dolgoletno ljubiteljsko delo v domačem društvu Svoboda in zasluge pri gradnji kulturnega doma. Posebna priznanja — diplome Kulturne skupnosti so za leto 1984 prejeli: Ženski zbor Društva upokojenec »LIPA« iz Radovljice, Francka Ličar in Jaka Razinger, člana folklorne skupine KPD Veriga Lesce in Jože Kocjančič, pevovodja mešanega zboru KPD Veriga Lesce.

Kako so bile stolice TIP-TAP T-3 v lanskem letu zanimive, govori ta posnetek. Sedaj pa za proizvodnjo zaradi cene niso več zanimive.

REZULTATI sindikalnih športnih iger občine Radovljica za leto 1984

V okviru programa SŠI občine Radovljica za leto 1984 so bila organizirana tekmovanja v devetih športnih panogah, na teh tekmovanjih je nastopilo 571 žensk in 1852 moških, to je skupno 2423 članov sindikata iz 120 OO ZS. V posameznih panogah so najboljše mesta osvojile ekipe naslednjih OO ZS ali KOO ZS:

- 1. SMUČARSKI TEK:** Bohinjska Bistrica, 28. 1. 1984, nastopilo 131 tekmovalcev, (24 Ž in 107 M)
ženske: Sukno Zapuže in ŽITO-Triglav Lesce 26 točk, LIP Bled 16 točk
moški: Veriga Lesce 73 točk, Elan Begunje 56 točk, LIP Bled 43 točk
skupaj: Veriga Lesce 84 točk, Elan Begunje 64 točk, LIP Bled 59 točk
- 2. VELESALOM:** Zatrnik, 4. 3. 84., nastopilo je 269 tekmovalcev (55 Ž in 214 M)
ženske: Obrtno združenje 52 točk, LIP Bled 42 točk, Iskra Lipnica 17 točk
moški: Elan Begunje 94 točk, GG Bled 54 točk, Obrtno združenje 33 točk
skupaj: Elan Begunje 108 točk, Obrtno združenje 85 točk, LIP Bled 64 točk
- 3. KEGLANJE BORBENE PARTIJE:** Bled, 23.—29. 3. 84., nastopilo 372 tekmovalcev, (96 Ž in 276 M)
ženske: Iskra Otoče 55 točk, HTP Bled 45 točk, Veriga Lesce 37 točk
moški: Elan Begunje 77 točk, Obrtno združenje 65 točk, Merkur Rad. 55 točk
skupaj: Elan Begunje 101 točka, HTP Bled 79 točk, Veriga Lesce 77 točk
- 4. ODOBJKA:** 17.—26. 4. 84., nastopilo 348 igralcev (156 Ž in 192 M)
ženske: Vezenine 100 točk, OŠ Gorje 90 točk, SOB Radovljica 80 točk
moški: Iskra Lipnica 100 točk, GG Bled 90 točk, Veriga Lesce 80 točk
- 5. STRELJANJE Z ZRAČNO PUŠKO:** Mošnje, 29.—30. 5. 84., nastopilo 203 strelci (55 Ž in 148 M)
ženske: LIP Bled 33 točk, Elan Begunje 25 točk, GP Bohinj 20 točk
moški: Elan Begunje 55 točk, Obrtno združenje 45 točk, PTT Rad. 37 točk
skupaj: Elan Begunje 197 točk, LIP Bled 107 točk, Iskra Lipnica 83 točk
- 6. MALI NOGOMET:** 14. in 16. 6. 84., nastopilo 280 igralcev
vrstni red: Obrtno združenje 100 točk, Veriga Lesce 90 točk, Albetour hoteli Bohinj 80 točk
- 7. PLAVANJE:** Radovljica, 13. 7. 84., nastopilo 91 tekmovalcev (15 Ž in 76 M)
ženske: Veriga Lesce 52 točk, Iskra Otoče 47 točk, HTP Bled 17 točk
moški: Veriga Lesce 122 točk, Elan Begunje 113 točk, Iskra Otoče 89 točk
skupaj: Veriga Lesce 174 točk, Iskra Otoče 136 točk, Elan Begunje 118 točk
- 8. NAMIZNI TENIS:** Radovljica, 20. 10. 84. nastopilo 91 tekmovalcev (23 Ž in 68 M)
ženske: Vezenine Bled 33 točk, LIP Bled 32 točk, PTT Radovljica 25 točk
moški: Elan Begunje 71 točk, Obrtno združenje 56 točk, Veriga Lesce 50 t.
skupaj: Elan Begunje 72 točk, Veriga Lesce 65 točk, Vezenine Bled 48 točk
- 9. KEGLJANJE:** Radovljica, 5.—22. 11. 84., nastopilo 638 tekmovalcev (147 Ž in 491 M)
ženske: Elan Begunje 40 točk, Iskra Otoče 33 točk, LIP Bled 28 točk
moški: Elan Begunje 40 točk, Obrtno združenje 33 točk, Veriga Lesce 28 točk
skupaj: Elan Begunje 175 točk, Iskra Otoče 138 točk, LIP Bled 128 točk

Celoletna uvrstitev organizacij z nad 400 zaposlenimi

Vrstni red uvrstitev SŠI 1984 po vseh disciplinah: smučarski teki, veleslalom, kegljanje borbene partije, odbojka, streljanje, plavanje, namizni tenis, kegljanje:

- Ženske**
1. LIP Bled 387 točk, 2. Iskra Otoče 245 točk, 3. Elan Begunje 240 točk, 4. Veriga Lesce 199 točk, 5. Vezenine Bled 189 točk ...
- Moški**
1. Elan Begunje 782 točk, 2. Veriga Lesce 666 točk, 3. Obrtno združenje 485 točk, 4. Iskra Otoče 338 točk, 5. LIP Bled 250 točk ...
- Skupno**
1. Elan Begunje 1073,3 točk, 2. Veriga Lesce 865,0 točk, 3. Iskra Otoče 716,0 točk, 4. LIP Bled 674,0 točk, 5. Obrtno združenje 560,0 točk ...

Program sindikalnih športnih iger za leto 1985

Na programu množičnih sindikalnih občinskih športnih tekmovanj, ki se bodo upoštevala za celoletno uvrstitev OO ZS na SŠI 85., bo v letu 85. devet športnorekreativnih panog in sicer:

- Občinsko sindikalno prvenstvo v smučarskih tehikah
Organizator:
Datum prireditve: 19. januarja ali 26. januarja 85
Kraj prireditve: Lesce — Lipce
- Občinsko sindikalno prvenstvo v veleslalomu
Organizator:
Kraj prireditve: Koba
Datum prireditve: 24. februarja ali 3. marca 85.
- Občinsko sindikalno prvenstvo v kegljanju borbene partije-ekipno
Organizator: Občinski sindikalni svet
Kraj prireditve: Radovljica
Datum prireditve: marca 85.
- Občinsko sindikalno prvenstvo v odbojki
Organizator: komisija za odbojko in zbor sodnikov pri ZTKO Radovljica
Kraj prireditve: Radovljica, Lesce, Begunje in Lipnica
Datum prireditve: od 10. do 20. aprila 85.
- Občinsko sindikalno prvenstvo v streljanju z zračno puško
Organizator: strelska družina Mošnje
Kraj prireditve: Mošnje
Datum prireditve: 18. in 19. maj 85.
- Občinsko sindikalno prvenstvo v malem nogometu (turnirska oblika)
Organizator: komisija za mali nogomet pri ZTKO Radovljica
Kraj prireditve: Radovljica in okolica
Datum prireditve: 19. in 21. junij 85.
- Občinsko sindikalno prvenstvo v plavanju
Organizator: Plavalni klub Radovljica
Kraj prireditve: Radovljica
Datum prireditve: 12. julij 85.
- Občinsko sindikalno prvenstvo v namiznem tenisu
Organizator: Namiznoteniški klub Mošnje
Kraj prireditve: Radovljica
Datum prireditve: 19. oktober 85.
- Občinsko sindikalno prvenstvo v kegljanju mešano-ekipno in posamezno
Organizator: komisija za šport in rekreacijo pri OSZS Radovljica
Kraj prireditve:
Datum prireditve: november 85.
- Zaključna prireditev športnih tekmovanj v občini Rad. za leto 84. s podelitvijo pokalov za skupno uvrstitev in ekipno uvrstitev v ženski in moški konkurenci
Kraj prireditve: Radovljica
Datum prireditve: december 85. oz. januar 86.

Sindikalno prvenstvo LIP Bled v namiznem tenisu za leto 1984

Ekipna zmaga za DSSS

V nedeljo, 16. 12. 1984 se je v telovadnici osnovne šole na Bledu odvijalo sindikalno prvenstvo LIP Bled v namiznem tenisu za leto 1984, katerega se je udeležilo nepričakovano veliko število tekmovalcev iz vseh štirih TO in skupnih služb. Tekmovanje je potekalo po sistemu na izpadanje vse do četrtfinala, kjer so se tekmovalci pomerili vsak z vsakim za uvrstitve od 1.—4. in od 5.—8. mesta. Najštevilnejša je bila konkurenca v kategoriji moški do 40 let, kjer je nastopilo 23 tekmovalcev.

REZULTATI

občinskega sindikalnega prvenstva v kegljanju za leto 1984, ki je bilo od 5. do 22. novembra 1984 na kegljišču doma upokojencev v Radovljici.

MOŠKI do 40 let:

- POTOČNIK Jure, Obrtno združenje 229; 2. KRANJČ Jane, ŽITO Lesce 224; 3. JESENŠEK Štefan, ELMONT Bled 218; 13. STARE Zdravko, LIP BLED 199; 14. HIKEL Bruno, LIP BLED 198; 16. DOLENC Matjaž, LIP BLED 198; 29. KITIČ Zdravko, LIP BLED 193; 34. ČERNE Albin, LIP BLED 190; 44. KOTNIK Franc, LIP BLED 187; 54. HROVAT Anton, LIP BLED 184; 58. ČERNE Alojz, LIP BLED 183; 70. ZALOKAR Drago, LIP BLED 182; 82. FERJAN Martin, LIP BLED 180 podprtih kegljev.

V kategoriji MOŠKI A (do 40 let) je nastopilo 366 tekmovalcev.

MOŠKI nad 40 let:

- TROJAR Srečo, LIP BLED 215; 2. NETRETIČ Mato, GORENJC Radovljica 212; 3. KUŽET Nikola, VP Radovljica 207; 27. JUSTIN Janko, LIP BLED 182; 34. LAMOVŠEK Ivan, LIP BLED 176; 39. LEBAR Dušan, LIP BLED 171 podprtih kegljev;
- V kategoriji moški nad 40 let je nastopilo 107 tekmovalcev.

ŽENSKE do 40 let:

- JAMBROVIČ Mihela, OŠ Radovljica 193; 2. LEBAR Metka, LIP Bled 184; 3. FICKO Marija, ŽITO Lesce 183; 12. CERKOVNIK Nada, LIP Bled 167; 25. PODBEVŠEK Branka, LIP Bled 153 kegljev;
- V kategoriji ženske do 40 let je skupaj nastopilo 112 tekmovalk.

ŽENSKE na 40 let:

- KOŠIR Majda, ELAN Begunje 202; 2. BOHINC Darinka, ISKRA Lipnica 174; 3. VAREL Ivanka, PTT Radovljica 156 kegljev;
- V kategoriji ženske nad 40 let je skupaj nastopilo 30 tekmovalk.

ŽENSKE — tekmovalni razred:

- ZORE Marjana, ISKRA Otoče 220; 2. GOSKA Darinka, ELAN Begunje 198; 3. TONEJC Dora, VERIGA Lesce 167; 5. CERKOVNIK Polona, LIP BLED 149 kegljev.

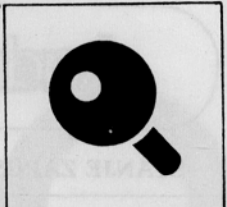
EKIPNO ŽENSKE:

- ELAN Begunje, 747 kegljev, 40 točk; 2. ISKRA Otoče, 723, 33; 3. LIP BLED, 653, 28.
- Sodelovalo je 24 ekip.

EKIPNO MOŠKI:

- ELAN Begunje, 1233 kegljev, 40 točk; 2. Obrtno združenje Radovljica, 1207, 33; 3. VERIGA Lesce, 1201, 28; 4. LIP BLED, 1193, 22.
- Sodelovalo je 49 ekip.

- Skupni vrstni red
1. ELAN Begunje, moški 101, ženske 74, skupaj 175; 2. ISKRA Otoče, 69, 69, 138; 3. LIP BLED, 75, 53, 128.

Ratek 0:2, Fujs — Gaberšček 2:1, Rakuš — Korošec 0:2, Strgar — Černe 2:0, Kotnik — Zalokar 2:0, Kitič — Grilc 2:1;

2. kolo: Kobilica — Podbevšek 2:0, Pikon — Horvat 2:0, Legat — Ratek 2:0, Fujs — Korošec 0:2, Kotnik — Kitič 1:2;

3. kolo: Dolenc — Kobilica 2:0, Pikon — Legat 0:2, Korošec — Strgar 2:0, Kitič — Kraigher 2:0;

2. Finale za uvrstitev od 1. do 4. mesta:

Dolenc — Legat 0:2, Korošec — Kitič 2:0, Dolenc — Korošec 0:2, Legat — Kitič 2:0, Dolenc — Kitič 0:2, Legat — Korošec 2:0;

za uvrstitev od 5. do 8. mesta:

Kobilica — Pikon 2:0, Strgar — Kraigher 1:2, Kobilica — Strgar 1:2, Pikon — Kraigher 0:2, Kobilica — Kraigher 1:2, Pikon — Strgar 0:2;

REZULTATI:

- Legat Lovro, TO Rečica 23, 2. Korošec Primož, TO Tomaž Godec 22, 3. Kitič Zdravko, TO Tomaž Godec 21, 4. Dolenc Matjaž, TO Rečica 20, 5. Kraigher Ciril, DSSS 19, 6. Strgar Matija, TO Tomaž Godec 18, 7. Kobilica Stane, TO Rečica 17, 8. Pikon Drago, TO Tomaž Godec 16, 9. Ratek Ivan, TO Rečica 15, 10. Fujs Štefan, TO Tomaž Godec 14, 11. Kotnik Franci, TO Rečica 13, 12. Podbevšek Jaka, TO Tomaž Godec 12, 13. Horvat Anton, TO Rečica 11, 14. Rabič Ivan, TO Tomaž Godec 10, 15. Rakuš Mirko, DSSS 9, 16. Grilc Alojz, TO Mojstrana 8, 17. Černe Alojz, TO Rečica 7, 18. Veber Janez, TO Mojstrana 6, 19. Ravnik Jurij, TO Podnart 5, 20. Mašič Ivo, DSSS 4, 21. Gaberšček Marjan, TO Rečica 3, 22. Zalokar Zdravko, DSSS 2, 23. Troha Ante, TO Mojstrana 1 točka;

II. KATEGORIJA MOŠKI NAD 40 LET

V tej kategoriji je nastopilo 5 tekmovalcev

1. Predtekmovanje: Repe — Lumpert 2:0;

2. Finale: Murovec — Repe 2:1, Murovec — Blažič 2:0, Murovec — Marolt 2:0, Repe — Blažič 2:0, Repe — Marolt 1:2, Blažič — Marolt 0:2;

REZULTATI:

- Murovec Anton, TO Tomaž Godec 5 točk, 2. Marolt Jože, DSSS 4, 3. Repe Jaka, TO Tomaž Godec 3, 4. Blažič Henrik, DSSS 2, 5. Lumpert Valentin, TO Mojstrana 1 točka;

III. KATEGORIJA MOŠKI DO 40 LET

1. Predtekmovanja:

1. kolo: Veber — Kobilica 1:2, Troha — Podbevšek 0:2, Ravnik — Pikon 1:2, Legat — Rabič 2:0, Mašič —

Rakuš

Dobitniki Bloudkovih značk in priznanj TKS in ZTKO

Na svečani prireditvi ob zaključku leta 1984 v Druženem centru Lesce, ki je bila 27. decembra lani, so podelili zaslužnim športnikom, organizatorjem in organizacijam ter društvom najvišja republiška in občinska priznanja.

Zlato Bloudkovo značko je prejel Peter Ježek iz Planinskega društva Radovljica, srebrno značko Anton Šegula iz Šahovskega društva Murka Lesce in Franc Peterman iz TVD Partizan Gorje, bronasto značko: Boris Kozinc, mentor Šolskega športnega društva Lesce, Filip Praprotnik iz TVD Partizan Mošnje in Srečo Medven, trener

padalcev ALC Lesce. Razen tega so 41 posameznikom in 5 telesno kulturnim organizacijam podelili posebna priznanja Telesnokulturne skupnosti in Zveze telesnokulturnih organizacij občine Radovljica.

Prizadevni člani TVD Partizan Gorje

TVD Partizan — Društvo za telesno vzgojo in rekreacijo v Gorjah sodi med najbolj aktivne na Gorenjskem. Za množičnost in izjemne uspehe na področju športa in rekreacije je društvo prejelo v letu 1983 prehodno zastavo maršala Tita, ki jo podeljuje Partizan Jugoslavije najuspešnejšemu društvu za razvoj telesne kulture in športne rekreacije.

TVD Partizan Gorje združuje v svojem delokrogu osem športnih sekcij, med katerimi so najbolj uspešne zlasti smučarski teki, odboj-

ka in splošna rekreacija, ki sodijo v sam vrh slovenskih športnih skupin.

Morda bi bili uspehi še večji, če se jim ne bi bilo potrebno nenehno otepati s pomanjkanjem denarja za obnovo in vzdrževanje objektov in naprav. Zraven svoje doma TVD Partizan dograjujejo univerzalno športno ploščad, večnamenski objekt, ki bo služil vsem krajanom. Vanj je vloženo veliko prostovoljnega dela. Skrbijo tudi za vzdrževanje planinske kočice v Kranjski dolini.

STANJE ZAPOSLENIH ZA MESEC DECEMBER 1984

	delavcev	pripravnikov
TOZD Tomaž Godec	470	5
TOZD Rečica	321	1
TOZD Mojstrana	83	
TOZD Podnart	81	
TOZD Trgovina	27	
DSSS	88	13
Skupaj:	1070	19

ZAPOSILILI SO SE:

- v TOZD TOMAŽ GODEC: MIKELJ Primož, 1964 — K;
- v TOZD Rečica: NOVAK Željko, 1965 — NK;
- v TOZD Mojstrana: HROVAT Danilo, 1969 — NK;
- v TOZD Podnart: VALANT Branko, 1964 — NK;
- v DSSS: UDIR Roman, 1964 — SS, CVENKELJ Andrej, 1966 — SS, ZALOKAR Davorin, 1962 — SS.

ODŠLI IZ DO:

- iz TOZD Tomaž Godec: ZALOKAR Davorin, SS — premestitev v DSSS, KOROŠEC Anton, SS — upokojitev;
- iz TOZD Rečica: REKELJ Franc, K — invalidsko upokojen

POROČILI SO SE:

Bernard Anica in Mikelj Rudi (TOZD Rečica)

ISKRICE

ČE PREMAGAŠ OBUP, BOŠ ZMAGOVAL V VSEH OBLIKAH.

ČE VZTRAJNO DELAŠ DPBRO, NE BOŠ IMEL ČASA DELATI SALBO.

NOVO BLAGO IN VELIKE BESEDE SE VSELEJ STISNEJO.

Novo leto

Novo leto, novo leto
praznujemo vsako leto.

Okrasimo stanovanje
z najlepšimi obeski.

Za novo leto najrajši rajamo
in drug drugemu nagajamo.

**Sreško TRIPLAT,
OŠ Žirovnica**

Pravilna rešitev novoletne nagradne križanke

leva križanka:
OSLIČ, DRAVA, OER, NČ,
SK, TNALO, OOLIT, PN,
VO, LOGAR, AVA, SONAR,
TLAKA, IE, OR, KT, LO,
AO, AG

desna križanka:
ESTET, MRENA, AETIJ,
NČ, GN, CN, MA, IO, AN,
PIR, INANA, RZ, IR,
ADAMS, NR, BA, OAS, M,
SVORA, TOLOS

Nemški pregovor: Sreča in
steklo, kako naglo se zdrobita.

Prispelo je 108 rešitev.

Žreb je določil nagrade naslednjim:

1. nagrado Ivanu Rabiču,
TO Tomaž Godec
2. nagrado Metki Por,
TO Trgovina
3. nagrado Marinki Cesar,
TO Trgovina

Glavni in odgovorni urednik:
Peter Debelak, tehnični
urednik: Nada Frelj, člani:
Franc Mencinger, Janez Stare,
Franc Globočnik, Branko Urh,
Anton Noč, Jure Ravnik,
Miro Kelbl in Ciril Kraigher.

Spremenjene cene komunalnih storitev

Kot je bilo pričakovati, ker se je o tem govorilo že nekaj mesecev, so tudi komunalne storitve v radovljiški občini s 1. januarjem 1985 dobile »spremenjene« oz. višje cene. Z odredbo izvršnega sveta občinske skupščine Radovljica bodo torej porabniki komunalnih storitev namesto doslej veljavnih cen morali plačati v gospodinjstvih za kubični meter vode 9 din, kar je 2,8 din več kot lani. Drugi porabniki vode bodo plačali vodarino 11 din, ali za 3,2 din več. V ceni je vključen prispevek za razširjeno reprodukcijo za gospodinjstva 2,30 in za druge porabnike 2,55 din.

Cena za odvoz smeti na kvadratni meter stanovanjske površine znaša od 1. januarja za gospodinjstva 1,70, za druge porabnike pa 2,25 din od kvadratnega metra površine. Mnogi porabniki imajo pri tem pripombo, da bi kazalo te storitve ustrezno tej ceni tudi izvajati. Zlasti se jezijo na neodgovorno ravnanje delavcev pri praznjenju smetiščnih kant, ki jih dobesedno uničujejo, a nikjer ni delavnice, da bi te poškodovane kante popravljali?!

Tvoje oči

Preklete tvoje oči!
Tisočkrat preklete!
Zvabile so me v objem
večnega razočaranja.

Jana Golja

Štan si je umil telo v tvojih očeh.
Črne kot globoka brezna,
vabljive kot toplina poletnega jutra.

A vendar tako nežne,
tako mehke,
da izbrišejo mojo bolečino.

Upokojencu

Na svetu tem je že tako:
ustvarjaš pa delaš in pride
tisti čas: se upokojiš in
drugim delo prepustiš! Uživaš
mirni čas pokója brez »furijske,
napetosti in bója. Zjutraj dolgo
poležiš, ko drugi so že zdavnaj
vstali in se na »šiht« u »fabrko«
podali. Če zdrave hobije poznaš,
se v starosti sploh ne vdaš! Opusti
jamranje in tarnanje, vse ti bolje gre!!

Sosedov Tina ima kar program, ki ga
izpelje čez ves dan: ob osmih vstane,
obilno zajtrkuje in radovedno Delo
pregleduje. Malo njivico ima, ki mu
dosti zelenjave dá. Popoldne večkrat
vnuke pase in gleda, kako mladina
rase. »Storije« jim pripoveduje, če
naprej ne gre, se jih kar zmišljuje.
Zvečer prijatelje obiše, veselo z
njimi klepeta. Dan mu mine ena, dva!

Naša upokojenka Johanca pravi, da ima
dosti dela. Za svoje vnuke kar preveč
skrbi, za dom svoj in vso družino.
Nestrpno čaka poštarja in na pokojnino.
»Kdo ve, al'bodo kaj prid'jali?« so
se penzionisti spraševali. Pa kaj hoč'no,
kriza in draginja vse »fejst« pesti,
vsega smo že navajeni. Res pa je, da je
zdravje naš zaklad. Če tega imamo in še
dobro voljo poznamo, se nam starosti
treba ni bat!!!

Vesna

Ob krajevnem prazniku

Krajevna skupnost Dovje-Mojstrana je 16. decembra praznovala svoj praznik. Ta datum je povezan z zgodovinskim dogodkom — gornjesavsko vstajo, ki je bila 16. decembra 1941. leta v Mojstrani. V to vstajo je bilo vključenih več kot sto krajanov-domačinov. Pri vstaji sta sodelovala tudi dva jese-niška prvoborca Franc Konobelj-Slovenko ter Vovk Ivan-Zivan. Nemški čevelj, ki je preplaval večji del Evrope, je tudi pri nas mogočno hodil po naši deželi. V zavednih rodoljubih se je rodilo sovraštvo do tujcev. Nič koliko mladih življenj je umiralo po gozdovih, v taboriščih ter streljani kot talci. Ob tej vstaji je bila kot prva žrtev domačin Alojz Rabič z Dovjega, po domače Mlakarjev Lojz. Velik je bil krvni davek in nič koliko domačij je bilo upepeljenih, nedolžne žrtve so bili velikokrat tudi otroci. Spomnimo se na krut zločin v Radovni! Kdo vse je moral umreti! To je samo kanček spomina na preteklost, na čas, ki se ne sme nikoli povrniti.

Ob tem prazniku je bilo v Mojstrani še vrsto drugih prireditiv. Na Dovjem, v dvorani kulturnega doma, so na slavnostni prireditvi krajanom podelili bronaste značke OF. V kulturnem programu so nastopali učenci Osnovne šole 16. december, ženski pevski zbor KUD Jaka Rabič z Dovjega ter pripadniki JLA. Te prireditve so se udeležili tudi člani delegacije iz pobratene krajevne skupnosti Stave iz občine Valjevo.

Ob prazniku pa je za krajevno skupnost Dovje-Mojstrana pomemben še en dogodek. V nedeljo, 16. decembra so izvedli referendum za enoletno podaljšanje samoprprispevka za sofinanciranje dokončne ureditve cest. V letošnjem letu se namreč izteka petletni samoprprispevek in zato so ga glede na potrebe še podaljšali za eno leto. Po pričakovanju je uspel, kar je še en dokaz, kako globoka zavest je med prebivalci. Za tak uspeh imajo prav sigurno veliko zaslug družbeno politični predstavniki v krajevni skupnosti Dovje-Mojstrana.

Noč

Zmaga Mrtvega bataljona

Sprehajam se po zasneženem gozdu. Okoli mene so vitke zelene smreke. Zdi se mi, kot bi me obkoljevale. Misli mi nehote zaidejo v preteklost.

Da, tudi takrat je bila zima. Tistega usodnega 15. decembra 1943. Toliko let je že minilo od takrat, pa vendar se vsakokrat, ko slišim besedo Pokljuka, spomnim na borce tretjega bataljona Prešernove brigade. Le kdo od njih bi lahko slutil, kaj jih čaka ta dan? Morda bi se našel kdo, toda to bi bile le slutnje, ugibanja...

Pred seboj zagledam izmučene borce. Sonce sije. Lep dan se obeta. Toda kdo bi opazoval zimsko pokrajino? Preveč so bili utrujeni. Raje so se napotili v Lovčev hotel Na Goreljku. Po kosilu so nekateri borci, ki so bili ponoči v akciji, odšli na zasluženi počitek. Sezuli ter slekli so se, kar pa je bilo še kako narobe. Sredi počitka zaslišijo strel. Mislili so, da kdo strelja divjad. Temu strelu pa je sledilo še mnogo drugih. Borci so pograbil obleko, obutev ter najbližjo puško. Nekdo izmed njih je s prestrašenim, a hrabrim glasom dejal: »Obkoljeni smo!« Kaj storiti? Komandant je bil v vili onstran hriba blizu že požgane Šport hotela. Razporedili so se ob oknih ter branili sebe, tovariše... Nekaterim borcem se je uspelo umakniti v gozd, vendar pa so bili dobrih petdeset metrov naprej živa tarča. Drugi, ki jim ta poskus ni uspel, so nemo obležali v snegu. To je bila njihova zadnja bitka. Na belem snegu so ostali le še sveže rdeči madeži krvi, ki jim je počasi curljala iz ran. Madeži te rdeče tekočine, ki daje življenje, vendar pa ga tudi jemlje. Ozračje v hotelu je postajalo vse bolj zadržljivo. Mrtvi in ranjeni borci so ležali po tleh, nemške strojnice pa so pritiscale s podvojnimi močmi. V glavah jim je lebdela

ena sama misel: ali zmaga ali pa smrt. Predati se ne smejo. Sedaj jim je bilo jasno, da to ni le malo večja patrolja temveč cela četa. Partizane je bodrila misel, da bodo Nemci odšli, ko se stemni. Tedaj pa je v zraku nekaj završalo. Na leseni strehi hotela se je zasvetilo. Hotel je gorel. Za partizane v njem ni bilo rešitve. Po tem groznem dejanju so Nemci odšli. Za seboj so pustili razdejanje, ki ga ni moč popraviti. Za njimi je ostalo devetinsemdeset hrabrih borcev, katerih življenja ni več mogoče nadomestiti. Padli so, čeprav njihova junaška dela živijo še sedaj. Kljub porazu bo to ostala velika zmaga mrtvega bataljona. Njihova življenja so pripomogla k temu, da mi živimo lepše življenje brez vojne.

V mojem srcu se prebudi beseda vojna. Mar se sploh zavedamo, kaj je to? Verjetno ne. Ne moremo si predstavljati, kako je, če ti sovražnik zasede domovino, če ti ubijejo starše. Ne moremo si predstavljati, kako je, če namesto žgolenja ptic kalijo mir poki pušk, bombe... Žrtve vsega tega nasilja pa so nedolžni ljudje. Ljudje, ki ljubijo svobodo, svojo domovino. Ne, nočem vojne! Nočem ubijanja, nasilja, sovraštva! Hočem mir, ljubezen. Hočem, da sonce svobode ne bi nikdar prekrili črni oblaki! Zakaj so potrebne vojne? Mar zato, da nekdo zadovolji svojo notranjo potrebo po ubijanju, po krvi? Mar zato, ker radi gledajo mrtve ljudi, ki se borijo za svobodo? Zakaj? Zakaj? Tega verjetno ne bom nikoli razumela. Bilo bi preveč boleče.

Zrem v spomenik. Spomenik, ki so si ga junaško priborili borci Prešernovega bataljona. Iz srca mi privrejo besede: »Nikoli več vojne! Nikoli več!«

**URŠA KAVALAR, 8. c
OŠ prof. dr. Josipa
Plemlja Bled**

ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta

Jožeta Stražišarja

se zahvaljujem vsem sodelavcem, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Malči in sorodniki